

**Тетяна КУДЛА**  
*Магістрантка,  
Тернопільський національний педагогічний університет  
імені Володимира Гнатюка,  
м. Тернопіль, Україна*

## **ЦІННОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Підприємництво завжди перебувало в центрі уваги науковців, оскільки воно є провідною формою господарювання в умовах ринкової економіки.

У сучасному розумінні підприємництво є рушійною силою економічного розвитку.

Отримання прибутку є головним та вирішальним стимулом до ведення підприємницької діяльності. Прибуток являється важливим показником, який характеризує фінансовий результат діяльності підприємства. Зростання прибутку означає збільшення потенційних можливостей підприємства, підвищення ступеня його ділової активності.

При веденні підприємництва неможливо обійтись без жорстокої конкуренції, постійної напруги та самоствердження. Щоб бути підприємцем необхідно мати підприємницьку здатність, тобто вміння приймати рішення та ризикувати під час реалізації проектів чи бізнес-ідей.

Не можна з будь-якої людини зробити підприємця, можна тільки навчити її певним знанням та навичкам. За даними дослідників, тільки 5-7% людей володіють достатніми здібностями для ведення підприємницької діяльності.

Для того, щоб стати підприємцем необхідно пройти шлях від людини, яку турбує лише особиста вигода, до «соціально орієнтованого індивідуаліста». Вагома частка людей розуміє підприємництво за сукупністю рис, які приваблюють зовнішньою стороною: багато грошей, автомобілі модних марок, спонсорство, благодійність і т. д., але є ще внутрішня сторона, яка не всім відома.

Висока якість товару чи послуг являється головною конкурентною перевагою, адже в боротьбі на ринку перемагає той, хто будує чесний бізнес і бореться за клієнта. Висока репутація підприємства робить його популярним серед клієнтів, співробітників, партнерів та міжнародних експертів. У період кризи гарна репутація захищає компанію від критики, допомагає їй донести власну точку зору до аудиторії [5, с. 212].

Розвиток підприємства впливає на його потенціал, в тому числі ресурсний. Одним з першочергових завдань керівників в умовах змін зовнішнього середовища стає формування та оцінка поточних і

перспективних можливостей підприємства, тобто його потенціалу. Формування потенціалу підприємства становить процес реалізації заходів з забезпечення ринкових можливостей підприємства шляхом зміни його характеристик до потрібного рівня, згідно з поставленими цілями.

Якісне інституційне середовище у сфері підприємницької діяльності дозволяє зменшити невизначеність у різних за складністю структурах людської взаємодії, сприяє мотивації населення до самореалізації шляхом зайнятості на ринку праці. Функціональне призначення інститутів полягає у створенні умов для реалізації потреб та інтересів членів суспільства, регулювання їхніх дій в межах соціальних відносин, забезпечення стабільності суспільного життя [3, с. 28].

Управління підприємством здійснюється відповідно до його статуту. Керівник здійснює свої права з управління безпосередньо або через уповноважені ним органи.

В сучасних умовах не можна нехтувати цифровою економікою. Підприємства, які прагнуть успішної діяльності повинні використовувати цифрові технології, адже клієнти живуть в режимі «тут і зараз». Виграє той бізнес, який працює в режимі online і надає продукт в найкоротші терміни [1, с. 6].

Етичне ведення підприємницької діяльності призводить до ефективного та продуктивного використання економічних ресурсів. Бізнес-етика допомагає компанії вести себе правильно під час всіх її ділових операцій.

Гнучкість підприємства є інструментом адаптації до конкурентного середовища для досягнення стратегічних цілей розвитку. Вона проявляється в здатності реагувати на непередбачувані дії, при цьому уникаючи повної структурної перебудови чи руйнування всієї системи [2, с. 166].

Впровадження підприємством інновацій дозволяє йому успішно функціонувати в уже освоєних областях і водночас відкриває можливості виходу на нові напрями. Реалізація інновацій залежить від багатьох факторів. За умови правильного співвідношення факторів, тісного взаємозв'язку між інноваційною, виробничою і маркетинговою діяльністю підприємства приводять до позитивного результату реалізації напрямів інноваційного розвитку.

Кожне підприємство, незалежно від масштабів його діяльності, чисельності працівників чи приналежності до певної галузі, є окремою цілісною системою функціонування. Така система має певні особливості: безперервність функціонування, але при цьому – постійна еволюція,

здатність до саморозвитку, цілеспрямована самоорганізація, прагнення до стану динамічної рівноваги, збільшення внутрішньої розмаїтості.

Підприємство потребує алгоритму орієнтації в сучасному економічному і суспільному просторі. Воно являє собою відкриту систему, адже будь-яке підприємство має зв'язки із зовнішнім світом. На нього постійно здійснюється вплив – позитивний чи негативний. Підприємство повинне окреслити ціннісні орієнтири свого існування, розробити механізм дій, який застерігатиме від кризових явищ чи дозволить безболісно їх переносити [4, с. 71-72].

Система цінностей, яка формується на підприємстві завжди зорієнтована на майбутнє, а тому, цілі, які обираються для завтрашнього дня не варто обмежувати сьогоднішніми знаннями, ресурсами та технологіями. Здійснення самоорганізації потребує постійного вдосконалення, розвитку та дослідження.

### ***Література:***

1. Гудзь О. Є. Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами. *«Економіка. Менеджмент. Бізнес»*. 2018. № 2 (24). С. 4 – 12.
2. Демків І. О. Гнучкість підприємства як засіб досягнення його конкурентоспроможності. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2011. № 6 (51), ч. 2. С. 164 – 167.
3. Комарова К. В., Ковальчук Н. В. Соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку бізнесу на підприємствах України. *Інноваційна економіка*. Науково-виробничий журнал. 2016. № 5-6. С. 25 – 30.
4. Ліхоносова Г. С. Концепція самоорганізації підприємництва. *Вісник ХНУ*. 2010. № 4, Т. 1. С. 68 – 73.
5. Шергіна Л. А., Савощенко О. О. Етичні аспекти корпоративної поведінки в процесі ведення бізнесу. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2017. № 4. С. 210 – 213.

**Тетяна МЕЛЬНИКОВИЧ**

*магістрантка,*

*Тернопільський національний педагогічний університет*

*імені Володимира Гнатюка*

*м. Тернопіль, Україна*

## **СТВОРЕННЯ ОТГ В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ**

Досвід багатьох держав усього світу, чітко демонструє нам те, що перерозподіл влади і ресурсів між рівнями управління розглядається в цих країнах як один із засобів регулювання економічної стабільності. Ми